

Ver'aal 1

Knipdòg ...

DE
BERREGSE
KAMER
dialectgenootschap!

Bekant ieleke Berregenèèr wit 't. Me n'ebbe gin ròdje sent mir te makke.

Ge zou t'r zo zenewachteg van worre n'as 'n scheid in 'n ollekesbak, die nie wit lengst wellek gatje n'ie d'r uit mot. Amme toch 's sente n'adde, oe zou Berrege d'r dan uitzien? Dròdm d'ok mee?

De béenewage wor genome n'en me starte bij 't, in ouwe luister erstelde, stasjon. Me lòdpe de deftege Stasjonsstraat in en me wane n'ons in ouwe rijke tijje. Oew smoel val d'ope bij 't zien van VeejenDee: één gròdt terras, prachtige appartementen n'en ge ken sjoppe n'in kleurrijke winkeltjes.

De Wouwsestraat en de Zuivelstraat zijn omgetòverd tot ouwe Berregse stratjes waar mense wòdne die d'r ebbe-n'en-ouwe n'uitstalle n'achter nostalgiese gevels. Gin verkeer ier, ge kun d'op oew gemak kuieren.

En dan de Mart. Zoveul parresols die uitnòddege n'om plek te neme n'op één van de terrasse. De Peperbus gif 'n kesert waar oew ore van smikkele n'en smulle. 't Ouwe stad'uis is 'n trouwlekasje geworre waar bruidspare n'ok 'n gèèf feesje kenne bouwe.

Amme vervolleges 't Vierkantje pakke, vieja de Maria' oek deur die mooie Lievevrouwestraat onder de Gevangespoort deurlòdpe n'en oversteke n'over denkbéeldeg water, dan komme me n'aan de n'ope kaai, kepleet mè bòtjes en één veul terrasse. De Pappegaaiebrug is wir in ouwe staat truggebracht.

Op De n'Am ruste me n'uit. Mè d'n knipdòg van de Spirituspijp overdenke me n'oeme de botter wir tege de zolder kenne gooie n'en oe ons jubelstadje wir ken bruise.

Ja, amme toch 's sente n'adde!

Da d'oor ik onze burregemééster Sjam Petter ...eh...Frank Petter nog zegge: "Amme toch 's sente n'adde, dan zouwe veul dròdme van mijn uit kenne komme. Maar ja, dan motte me die sente wel eerst verdiene.

Ik zou om te beginne n't Markiezen'of éélemaal slope n'en ok al die andere dure iestorische pande. Ok zou ik alle amtenare naar uis sture, b'alleve m'n sjefeur netuurlek, want die ken'k nie misse.

Nou, en dan zumme zien da d't geld mè bakke binnekomt. En dan kenne me n'eindelek 'n nuuwe Lusernaflet gaan bouwe. 't Is toch eeuweg zonde dassé da mooie gebouw afgebroke n'ebbe! Dèèr zat Toren'òdòg altijd bovenin te rippetere, witte nog?! Netuurlek mot die flet dan in de Thaliatuin komme n'en me noeme de flet dan: 'Uize Thalia'.

Op de boveste verdieping kom m'n werkkamer. Dan ken'k m'n lééd overzien en alles goed in de gate n'ouwe. Kijke naar de villa van Ton Linsse n'en zien of t'ie niemand om de tuin leidt.

En ok de koeltores bij Antwerrepe goed in de gate n'ouwe. Dan è'k teminste weer 'n Doel vor òdòge.

Ok gaan'k 'r op lette n'of al m'n wet'ouwers d'r eige n'aan de wet ouwe n'en kijke n'of ze gin sente deur de lucht late vliege. Nou, en as 't dan tóch nog fout ga, dan bel ik gewòdò Linda de Mol op, want die wit alles van Miljoenejacht.

Me gaan 't zien".

Amme toch 's sente n'adde

Amme toch 's sente n'adde, dan zou ik bedéén m'n platvink trekke n'en 't ouwe stad'uis kòðpe. Vor vuste veul geld netuurlek; genogt om Berrege n'uit de finesjeele penarie t'ellepe n'en op te late bloeie.

Ik zou dèèr vedder nie te kòðp mee lòðpe. Ik zou nie dageleks op 't bordes gaan staan stoefe n'of de vuile was uit de rame n'ange.

Ik zou d'r zellef feitelek mar vier dage per jaar wulle slape. En vor de rest van 't jaar zou'k 't ver'ure n'op Èèr-bie-en-bie. Mogelek'ede biedt Mart nummerò één ommes genogt.

Op de wandelgange komme bevobbeld de nòðdege achterkamertjes uit, die 't òðgstwaarschijnlek éél goed doen bij uitgeranzjeerde raadsleeje n'en weggebezjoerde wet'ouwens mè d'eimwee. De kestruksie van ieleke kamer beschik t'over dwarsleggers en 'n speesjale ballek om geld overéén te gooie.

Vor 't bestuur van de Stichting zijn d'r kamers t'uur mè d'n glaze plefon.

Lief'ebbers kenne n'n nacht in d'ivore tore deurbrenge, om 's lekker uit d'òðgte te doen. 'n Kirke de nòðdklok luije n'is bij de prijs inbegrepe.

Ande n'in onschuld wasse n'en gal spuie ken in 't sanitèèr.

In 't resterant zijn éét' errepels om deur te schuive, volop zure druive n'en ééte brij om om'één te draaie. Ammaal gegarredeerd slecht verteerbaar.

Omda goeje raad duur is, motte penning zestien betale n'agge de Raadszaal wil ure. Da sprik vaneiges.

De bòðjemloze put op de koer is vor iederéén beschikbaar om van alles in te dumpe wa d't daglicht nie ken verdrage.

Kom d'ok 's kijke?

Z'n gròòte dag

Ge zou gedocht ebbe datte lamp schééf ing bij Rinus. De gerdijne n'in de wònkamer ware mette jare zo dun geworre, dagge d'r bekant éél oew and deur'één kon steke.

Mense noemde n'm gierieg as 'n pinneke, ij noemde n't zelf zuineg.

As boek'ouwer op 'n stoffeg ketoor was da d'n arstikke goeje n'eigeschap.

't Éénege verzetje dattie z'n eige gunde was 'n kommeke koffie, ieleke zaterdagmorrege n'in 't durrep. De lekkoekskes spaarde n'ie op. Dan attie d'r op z'n verjaardag persies genogt om op 't werrek rond te gaan mè z'n trommeltje. Dan attie z'nne slinger.

Z'n keleega's moeste d'r mar 'n bietje mee lache.

'Wacht mar', attie gedocht. 'Sebiet mè m'n 25 jareg jubeleejem za'k 'm 's flink uit de broek late n'ange'. Ij atter 'n achterdurke vor. Van de baas zou t'ie 'n resepsie krijge n'en dèèr naar wulde n'ie 'n gròòt féést geve. D'uitnòðdeginge lage n'al klaar. Net as z'n eige spietsj, mè zellefspot.

Mar de zake ginge zo bekaaid datter gin resepsie mir inzat voor Rinus. "Mar amme toch 's sente n'adde", filesefeerde z'n sjef nog. Z'n keleega's leke n't éélegaar niks te schille. Da von Rinus akelek. 'Dan ang ik zelf de slingers wel op', zeetie bij z'n eige.

Z'n spietsj ging bij 't ouw pepier. Alléénege z'n ondstrouwe maat Kees vroeg t'ie mee vor 'n schrobbelèrke of wa d'in't durrepskefeeke.

Z'n gròòte dag wier gròòter dan dattie ad durreve n'ope. Want 't kwartje was gevalle; veral échte vriendschap is veul wèèrd.

Ver'aal 5

Dabbediebe-diebediebe-diebediebe-dom...! [1]

Wij prijs?

Om te beginne n'ons klep d'r over dicht'ouwe. Gin geneuk, gin krant en zeker gin tilleviesie. Me blijve gewòdn wòdne, waar w'al meer as vijftig jaar gelukkeg zijn mè mekaar.

Meschien 'n nieuwe n'oto, mar dan dezellefde, dan valta nie zo op. Meschien 'n kirke meer uit ete; atta dan wir mag netuurlek. En, atta wir mag, ok wa meer nar 't teejater.

En ja, de kinders ... ge wit wasse ... ge wit wasse? Ge wit wasse anders denke, dus de kinders kenne wel d'r déél krijge, asse d'r mond mar nie verbij prate, want anders gate kraan dicht.

M'oeve n'ok gin bijstand van 'n deskundege, die gata niks aan wa da wij mè d'onze sente doen. Dèèr prakkezeere me nog nie over.

Niemir van die gojekòdpe wijn van de super drinke n'en gewòdn dure beziene tenke.

Ass' ammaal d'r part ebbe g'ad en wij zijn eindelek uitgedold, dan ver'uize me nar 'n kleiner kotje, mè d'ullep d'rbij desnòòds. En denk nou nie; sebiet worre ze nog de rijkste mense van 't kerk'of ... gin nòd.

As 't dan ammaal gezòdje n'en gebraaje n'is mè d'ons en me de panne d'r op ebbe legge, ga d't leste kletske sente nar ééle goeje doele. Ze motte d'reige mar opgeve n'asse wulle.

Toen ze da d'ammaal zo overwoege n'adde mè mekaar wier t'r gebeld.

"Jezus, zo laat nog?"

Zij gong kijke wie t'r nog 't lef ad om te belle.

"En, wie was da?"

"'n Venter mè d'n koffertje n'onder z'n errem. Ik eb gezeed damme niks kòdpe n'aan de deur. IJ was nog astrant ok. Mar k'eb de deur ke'ard vor z'n neus dichtgesloge."

[1] De titel is een regel uit "Als ik toch eens rijk was ..." uit de musical Anatevka (Fiddler on the Roof)

Soms zit 't mee, soms nie

Petra ad al zo dikkels gezeed tege zullie Jan: 'Amme toch 's sente n'adde'.

Mar die adde ze bekant nie.

Totda Petra op 'n dag de n'òòfdprijs in de loterij won! Toen ad z'inéés muljoene te vertere. Zo traag dassé altij gewist was, zo kwiek wier ze nou. 't Leek wel 'n boske vlòòdie. Of ze deur 'n perreweps gestoke was, zo ston ze te danse. Totda ze éémaal tenne n'asem was, wa zeg ik, ze was aflegges klaar.

Toen begon ze te strijje mè Jan. 't Was abseluut ginne vermokkerde, mar toch ... ze kon nou wel 'nne gèèvere krijge, docht ze. IJ kreeg 'n zéén tege z'n arses, de sukkelèèr en ze zee: 'Zijde nou éémaal benukt? Gade gij mar staan waar de bezem staat, lilleke zééverèèr, stéénezel!'

Ze liet d'r eige n's goed swajeere n'en toen bleek ze toch wel 'n witte lever t'ebbe. De n'ééne vent naar d'n andere perbeerde z'uit. Ze lokte ze mè t'r sente n'en mè t'r andere telènte.

't Nuuwke da Petra zoveul geld ad, verspreidde z'n eige n'as 'n lòòpend vuurke. Dèèr kwam 'n òòp vollek op af. En ze wouwe n'ammaal wel 'n bietje meeproffetere.

In 'n scheet en 'n zucht was Petra d'r sentjes kwijt. Ze was tetaal verrinneweerd. Ze von in d'r tas nog 'n stukske sukelaat, mar da was ok alles. 'Oe motta wijjer?', docht Petra, 'k Leg in de goot.'

Mar dèèr was Jan, d'r redder in nòòd.

De reejenie

Z'adde d'r eige n'opgeve vor de reejenie van Piet z'n lagere school.

Dinie zee: "Amme nou toch 's 'n d'òp mè sente n'adde. Dan liete me n'ons eige d'èr naar toe rije mè d'n limmeziene mè d'alles d'r op en d'r aan".

Mar eelaas. Ze moese d'r op zaterdag te voet naar toe.

"Ik oop", zee Piet, toen ze same kuierde, "d'ak dieje nakere van Van Eegeraat of diejen deuzege van Franke nog tegekome. D'èr eb ik nog wa mee te verapsch'èr".

Naar afl'òp kriffelde ze trug naar uis. 't Was nie gewist wa Piet d'r van ad verwacht. De gr'òtste stoefers ware d'r, mar nie z'n vriende van vroeger.

Ze wouwe net oversteeke, toen ze bekant vor d'r tolle wiere gereeje deur 'n gr'òtste wage van waardetransport. D'n achterdeur van dieje wage zwaaide n'ope n'en 'n zak mee geld viel zo vor zullie voete n'op de grond.

"Kom", zee Dinie, "d'èr gaan me n'm gauw mee gepse". Ze rapte diejen zware zak op en droege n'm mee nar uis. D'èr wier t'ie op zolder verstopt.

'n Paar dage later sting de pliesie vor zullie deur. Dinie dee ope n'en zee, toen ze vroege n'of ze wa van 'n zak geld wist, dassie nie wist waar 't over ging.

"En Jan ok nie", zee ze. Die sla t'r sowieso n'effe de leste tijd. Dus die mott'ok nie gel'òve."

Mar ze wouwe n'm toch spreke.

"Nou", begon Jan, "me liepe lest mè z'n tweeje van de kakschool naar uis en toen gebeurde n't..."

De pliesie liet 'm ginéés mir uitprate n'en zee tege Dinie. "Sterkte n'or. G'ad gelijk. Die sla t'r b'oorlek neffe."

Gin sent te veul

“Oe kom jie zo nat? Bin jie nie tuusgebrog?” vroeg ze metter zilte Zeeuws aksent terwijl ze liefdevol de regedruppels van de schouwers van de frak van d’r artelapke schuddelde.

“Neeje ‘k zijn te voet nar uis komme stiefele”, zee t’ie, z’n ambtsketting in de laaiklep van de vestiejèèrekast leggend. “‘k Eb m’n sjefeur motte n’ontslaan.”

“Mar jie ben de Burreger”, zee ze en ing z’n natte frak op ‘n ripke.

“Edde ‘t nie op Feesboek verbij zien komme? Me zitte frééd aan de grond.

Gin vet mir op de botte. D’r zit zellefs gin sloddergeld mir in de diepste voeringe van de zakke van de geméente. Gate wel. Tijjes de begròdting mette kleine raad viel ik bekant van m’n besuus. Wa d’n eksekéét.

Gewòònlek zien ze mekare nie staan, mar nou weze ze nar mekare.

‘t Stad’uis, de Sienegooge n’en de Maagd in de n’uitverkòp. Ammaal te schaaajlek. Amtenare d’r uit, ‘t vollek ekstra belast en de kultuur afgeschaft.

Toen ik aantrad was t’r plentemonie, mar da bleek ammaal ollefarnes, vedders niks. Me zijn blut. D’r sta meer geld op de rekening van de Voedselbank as op die van ons. Amme toch ‘s sente n’adde.”

Toen zee tie glimlachend: “Gelukkeg edde gij onze n’eigeste begròdting altijd op orde want jie bin Zeeuws meske: gin sent te vee!”

Mè bloze kakskes schoof ze de vier schoenedòdze die vemiddag ware bezurregd en die z’ammaal wou ouwe, angstvalleg uit ‘t zicht van d’r artelapke. “Ons bin zuuneg éé”, zee ze. “Gin sent te vee”.

Ver'aal 9

Dròme zijn bedrog!!

'k Zijn op 'n dag tege n'n ouwe miljardèere n'opgelòpe. Z' ad kind noch kraai.

't Was liefde n'op 't eerste gezicht van alletwee de kante n'en me zijn over'aast getrouwd.

Nog in de wittebròodsweke -me ginge flink tekeer- is m'n kersverse vrouw naar 'n artstilstand gaan emele.

'k Zijn nou wir allééneg, maar zit 'r, om mar te zegge, werremkes bij.

As eerste wil ik veul van die sente gaan uitgeve n'en de gròtste fout die in Berrege ooit is gemaakt trugdraaie; De kaai mot wir ope.

'k Zien 't al vor me.

't Is wir 'n drukte van belang op de kaai mè d'al die plezierjachte n'en dagjesmense. Plezierjachte n'en veul terrasse, 'n vol Dobbertje en kefee De Kaai. Ok de Dubbelstraat pik t'r 'n graantje van mee.

Éél de middestand, natte n'en dròge n'oreka vare d'r wel bij. Gin lege winkelpande mir, maar drukke winkelstrate, kefees en resterans.

Berrege n'is wir die bruisende stad aan 't Scheld.

Ok de Geméente is blij en kom d'ierdeur de fienesjееle sjit wir te bove.

Ze kenne n'as vanouds wir veul geld over de ballek gooie.

Mè d'n gelukzaleg gevoel wor ik wakker. "Berrege kom wir tot bloei".